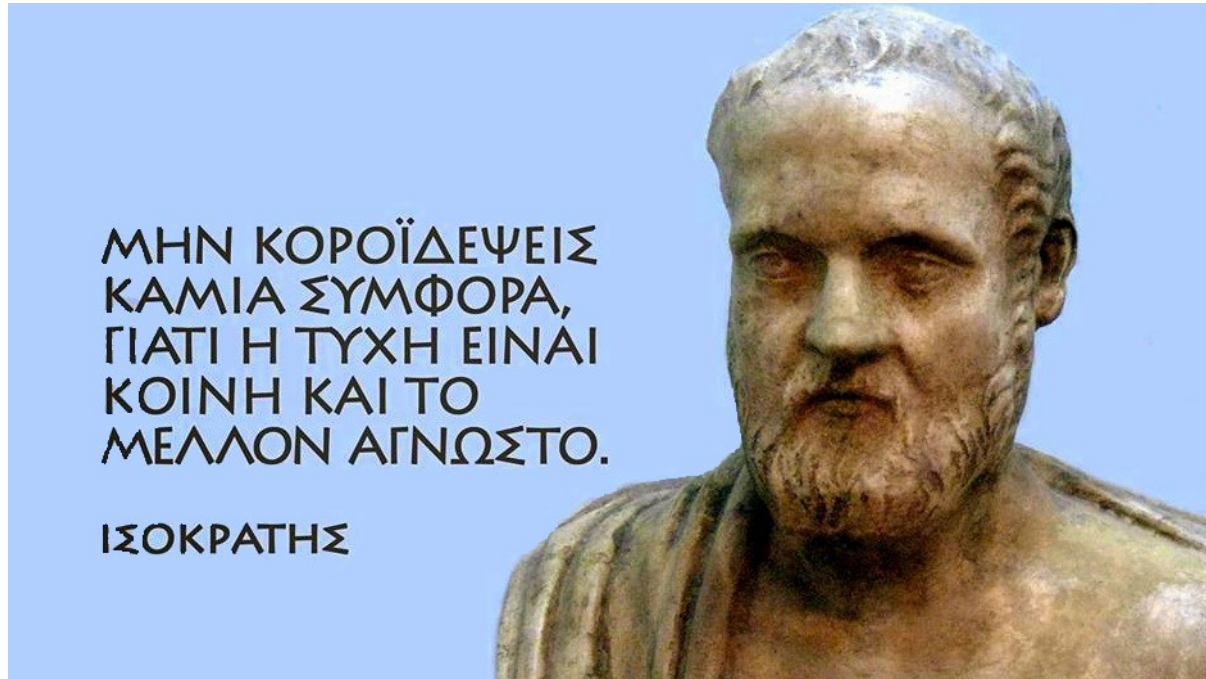

9^η ΕΝΟΤΗΤΑ

Ανυπέρβλητα πρότυπα

Ο Ισοκράτης (436 π.Χ. - 338 π.Χ.) ήταν αρχαίος Έλληνας ρήτορας, ένας από τους δέκα Αττικούς. Ήταν από τους σπουδαιότερους ρητοδιδάσκαλους της κλασικής αρχαιότητας, που θεωρείται συγχρόνως διαμορφωτής της πολιτικής κατάστασης του καιρού του. Λίγο μεγαλύτερος από τον Πλάτωνα, υπήρξε λογογράφος και ρητοροδιδάσκαλος, που έζησε και έγραψε στο πολιτισμικό και κοινωνικό πλαίσιο του Πελοποννησιακού πολέμου και της μετάβασης από τον «χρυσό αιώνα» στην περίοδο παρακμής της αθηναϊκής πόλης-κράτους. Η ανάμειξή του στα κοινά ήταν έμμεση, όταν με τους λόγους του προσπάθησε να παρέμβει στην πολιτική της Αθήνας, εκφράζοντας πανελλήνιες ιδέες. Σώζονται 21 λόγοι, 9 επιστολές και κάποια αποσπάσματα του έργου του.

Κείμενο: Άρριανός, Αλεξάνδρου Ανάβασις 2.3.1-8 (διασκευή)

Ὅρων, ὦ Νικόκλεις, τιμῶντά σε τὸν τάφον τοῦ πατρὸς οὐ μόνον τῷ πλήθει καὶ τῷ κάλλει τῶν ἐπιφερομένων, ἀλλὰ καὶ χοροῖς καὶ μουσικῇ καὶ γυμνικοῖς ἀγῶσιν, ἡγησάμην Εὐαγόραν, εἴ τίς ἐστιν αἴσθησις τοῖς τετελευτηκόσιν περὶ τῶν ἐνθάδε γιγνομένων, χαίρειν ὁρῶντα τὴν τε περὶ αὐτὸν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν σὴν μεγαλοπρέπειαν. Πολὺ δ' ἂν ἔτι πλείω χάριν ἔχοι, εἴ τις δυνηθεῖη περὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ τῶν κινδύνων αὐτοῦ ἀξίως εἰπεῖν· εὐρήσομεν γὰρ τοὺς φιλοτίμους καὶ μεγαλοψύχους τῶν ἀνδρῶν πάντα ποιοῦντας ὅπως ἀθάνατον τὴν περὶ αὐτῶν μνήμην καταλείψουσιν. Τίς δ' οὐκ ἂν ἀθυμήσειεν, ὅταν ὁρᾷ τοὺς μὲν περὶ τὰ Τρωϊκὰ γενομένους ὑμνουμένους, αὐτὸν δὲ προειδῇ, μὴδ' ἂν ὑπερβάλλῃ τὰς ἐκείνων ἀρετάς, μὴδέποτε τοιούτων ἐπαίνων ἀξιωθησόμενον; Τούτων δ' αἴτιος ὁ φθόνος· οὕτω γάρ τινες δυσκόλως πεφύκασιν, ὥσθ' ἥδιον ἂν εὐλογουμένων ἀκούοιεν οὓς οὐκ ἴσασιν εἰ γεγόνασιν, ἢ τούτων ὑφ' ὧν εὖ πεπονθότες αὐτοὶ τυγχάνουσιν.

Απόδοση:

Επειδή, Νικοκλή, σε βλέπω να τιμάς τον τάφο του πατέρα (σου), όχι μόνο με το πλήθος και τη λαμπρότητα των προσφορών αλλά και με χορούς, μουσική και αθλητικούς αγώνες, σκέφτηκα ότι ο Ευαγόρας, αν νιώθουν κάτι οι νεκροί για όσα γίνονται εδώ (στον κόσμο) χαίρεται, επειδή βλέπει και τη φροντίδα σου γι' αυτόν και τη δική σου μεγαλοπρέπεια. Και πολύ πιο μεγάλη ευγνωμοσύνη θα όφειλε (ο Ευαγόρας), αν κάποιος μπορούσε για τις ασχολίες και τις ριψοκίνδυνες πράξεις του να μιλήσει αντάξια. Γιατί θα διαπιστώσουμε ότι οι φιλόδοξοι και γενναίοι άντρες κάνουν τα πάντα, για να αφήσουν πίσω τους αθάνατη τη μνήμη τους. Και ποιος δε θα στεναχωριόταν, όταν βλέπει να επαινούνται αυτοί που έζησαν την εποχή των Τρωικών, ενώ για τον εαυτό του γνωρίζει από πριν ότι, και αν ακόμα ξεπεράσει τις αρετές εκείνων, ποτέ δε θα κριθεί άξιος τέτοιων επαίνων; Γι' αυτά αίτιος είναι ο φθόνος· γιατί μερικοί είναι από τη φύση τους τόσο μικρόψυχοι, ώστε με πιο μεγάλη ευχαρίστηση θα άκουγαν να επαινούνται εκείνοι τους οποίους δεν γνωρίζουν αν έχουν υπάρξει παρά αυτοί από τους οποίους συμβαίνει οι ίδιοι να έχουν ευεργετηθεί.

ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

τῷ πλήθει καὶ τῷ κάλλει τῶν ἐπιφερομένων	με το πλήθος και τη λαμπρότητα των προσφορών
γυμνικοῖς ἀγῶσιν (ὁ ἀγών)	με αθλητικούς αγώνες
ἡγησάμην (ρήμα ἡγέομαι, ἡγοῦμαι)	θεώρησα, σκέφτηκα (ηγέτης, ηγετικός)
εἴ τις ἔστιν αἴσθησις τοῖς τετελευτηκόσιν περὶ τῶν ἐνθάδε γιγνομένων	εάν νιώθουν κάτι οι νεκροί για όσα γίνονται εδώ (στον κόσμο των ζωντανών)
ἡ ἐπιμέλεια	η φροντίδα (επιμελητής, αμέλεια, μέλημα)
τὴν σὴν μεγαλοπρέπειαν	τη μεγαλοπρέπεια των τιμών προς αυτόν
πολὺ δ' ἂν ἔτι πλείω χάριν ἔχοι	και θα όφειλε πολύ μεγαλύτερη ευγνωμοσύνη
εἴ τις δυνηθεῖν (ευκτική του ρήματος δύναμαι)	αν κάποιος μπορούσε (δύναμη, δυνατός, δυναστεία)
τὰ ἐπιτηδεύματα	οι αρχές, οι συνήθειες του βίου
ὁ κίνδυνος	η ριψοκίνδυνη πράξη
εὐρήσομεν γὰρ τοὺς φιλοτίμους καὶ μεγαλοψύχους τῶν ἀνδρῶν πάντα ποιοῦντας	διότι θα διαπιστώσουμε ότι οι φιλόδοξοι και γενναίοι άντρες κάνουν τα πάντα
ὅπως... καταλείψουσιν	πώς θα αφήσουν (κατάλοιπο, έλλειψη, εγκατάλειψη)
τίς δ' οὐκ ἂν ἄθυμήσειεν (ευκτική του ρήματος ἄθυμέω, ἄθυμῶ)	και ποιος δε θα στενοχωριόταν (θυμός, θύμηση, ευθυμώ, ευθυμία)
οἱ περὶ τὰ Τρωϊκὰ γενόμενοι	αυτοί που έζησαν τον καιρό των Τρωικών
(ὅταν) αὐτὸν δὲ προειδῇ μηδέποτε τοιούτων ἐπαίνων ἀξιωθισόμενον (ρήμα ἀξιόομαι, ἀξιοῦμαι)	ενώ για τον εαυτό του γνωρίζει από πριν ότι ποτέ δε θα κριθεί άξιος για τέτοιους επαίνους (αξίωση, αξίωμα, αξιωματικός)
μηδ' ἂν ὑπερβάλλῃ	και αν ακόμα ξεπεράσει (υπερβολή, υπερβολικός)
οὕτω γάρ τινες δυσκόλως πεφύκασιν (παρακείμενος του ρήματος φύομαι)	γιατί τόσο μικρόψυχοι είναι μερικοί από τη φύση τους (φυτό, φυτικός, έμφυτος, φυσιολατρία)
ὥστε ἡδὶον ἂν εὐλογοῦμένων ἀκούοιεν (ευκτική του ρήματος ἀκούω)	ώστε με μεγαλύτερη ευχαρίστηση θα άκουγαν να επαινούνται (ευλογώ, ευλογία, εύλογος)
οὕς οὐκ ἴσασιν (ρήμα οἶδα) εἰ γεγόνασιν (ρήμα γίγνομαι)	αυτοί για τους οποίους δε γνωρίζουν εάν έχουν υπάρξει (ιστορία, εξιστορώ, είδος, ιδέα, ιδεατός)
ἢ τούτων ὑφ' ὧν εὔπεπονθότες (μετοχή του ρήματος πάσχω) τυγχάνουσιν	παρά αυτοί από τους οποίους συμβαίνει να έχουν ευεργετηθεί (τύχη, τυχαίος, τυχερός, άτυχος)

ΚΑΠΟΙΕΣ ΊΔΕΕΣ... από το χθες μέχρι το σήμερα...

Α΄ Η ΤΙΜΗ ΣΤΟΝ ΝΕΚΡΟ ΠΑΤΕΡΑ:

Η αγάπη και η ευγνωμοσύνη των παιδιών στους γονείς είναι μια σπουδαία αρετή όλων των εποχών. Πλήρης αυτών των συναισθημάτων ο Νικοκλής, όταν πεθαίνει ο ένδοξος πατέρας του, ο Ευαγόρας, που ήταν βασιλιάς στη Σαλαμίνα της Κύπρου, του αποδίδει νεκρικές τιμές.

Β΄ ΥΣΤΕΡΟΦΗΜΙΑ

(ύστερη φήμη=η καλή φήμη που αποκτούσε ένας ήρωας μετά τον θάνατό του)

Γι' αυτή την καλή φήμη οι σπουδαίοι άνδρες στην αρχαιότητα:

- απολάμβαναν τιμές ίδιες με αυτές των θεών
 - εξυμνούνταν με λόγια και έργα
 - θάβονταν με δημόσια δαπάνη
- τιμώνταν με αθλητικούς αγώνες δύναμης, σοφίας και πλούτου
 - θεωρούνταν ευτυχισμένοι και αξιοζήλευτοι
 - έμενε πάντα ζωντανή η θυσία τους

Γ΄ ΦΘΟΝΟΣ:

Οι άνθρωποι πιο εύκολα αποδέχονται το μεγαλείο ενός αρχαίου προσώπου παρά ενός συγχρόνου, ακόμη κι αν έχουν ευεργετηθεί από αυτό. Αιτία αυτής της συμπεριφοράς είναι ο φθόνος, που δεν επιτρέπει στους ανθρώπους να παραδεχτούν την ανωτερότητα του άλλου, βιώνοντας ένα αίσθημα κατωτερότητας και ανασφάλειας και ανταγωνισμού. Για τους ανθρώπους που έζησαν πολύ παλιά είναι πιο εύκολη η αναγνώριση της αξίας τους, καθώς δεν υπάρχει ζήλια, ανταγωνισμός και συνεπώς η αίσθηση της απειλής από τις πράξεις τους.

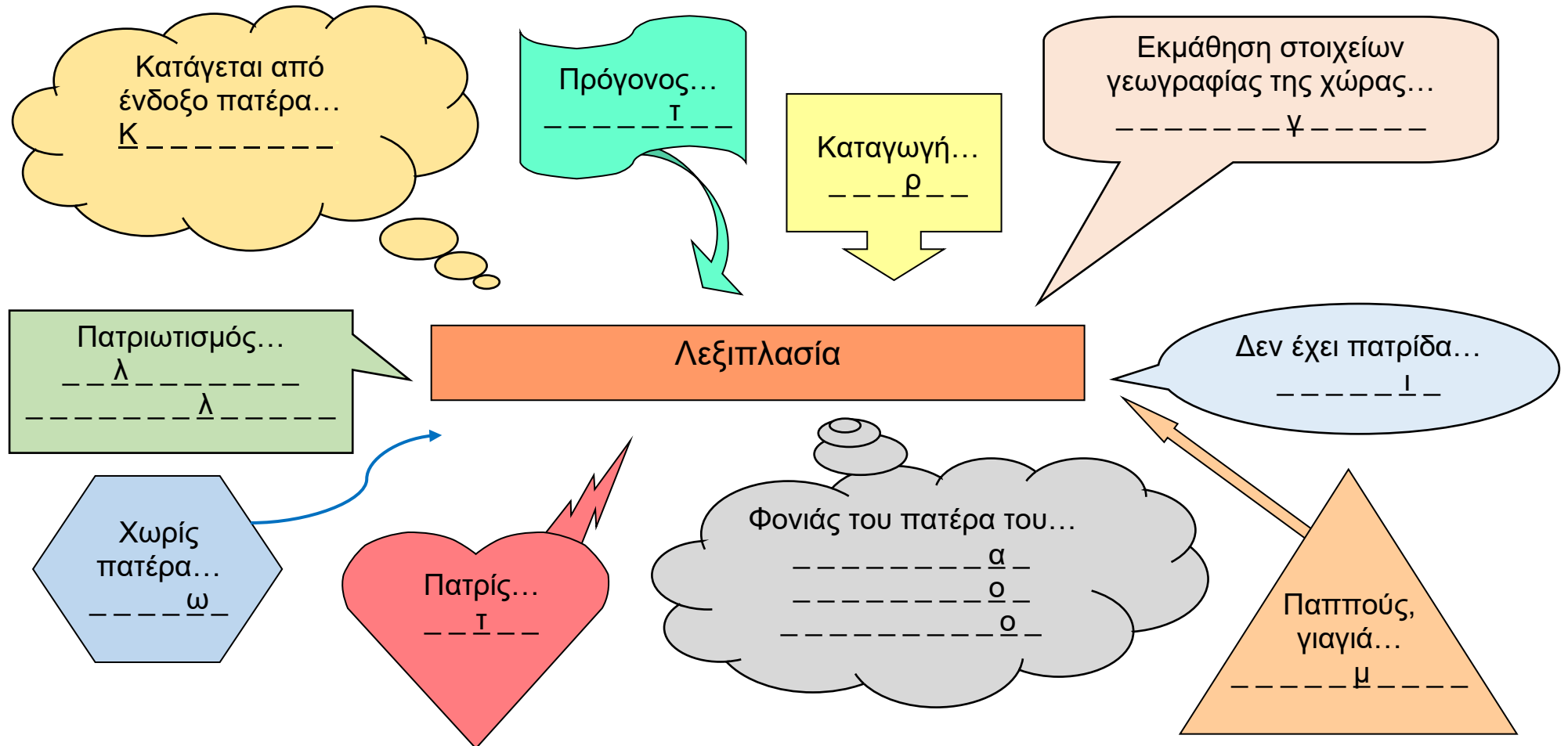
ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

ή πάτρα, ή πατρίς	η πατρίδα
ή πατριά	η καταγωγή, η οικογένεια
πάτριος, πατρῷος	αυτός που ανήκει στον πρόγονο και συνήθως αναφέρεται σε ήθη, έθιμα ή παραδόσεις
πατριάρχης	ο αρχηγός της οικογένειας // ο επικεφαλής της Εκκλησίας
Κλεοπάτρα	αυτή που κατάγεται από ένδοξο πατέρα
πατρώνυμο	το όνομα του πατέρα
πατρογονικός	αυτός που έχει σχέση ή αναφέρεται στους προγόνους,
πατρολογία	κλάδος της Θεολογίας, ο οποίος ασχολείται με την μελέτη της χριστιανικής εκκλησιαστικής φιλολογίας
πατριδογνωσία	η εκμάθηση βασικών στοιχείων της γεωγραφίας της χώρας
πατριδολατρία	η μεγάλη αγάπη, η λατρεία για την πατρίδα
φιλοπατρία	η αγάπη προς την πατρίδα, ο πατριωτισμός
φιλόπατρις	αυτός που αγαπά την πατρίδα του
ἄπατρις	1. αυτός που δεν έχει πατρίδα 2. αυτός που δεν αγαπά την πατρίδα του, που δρα ενάντια στην ίδια του την πατρίδα
ὁ, ή πατρομήτωρ	ο παππούς, η γιαγιά
ὁ, ή άπάτωρ	1. ορφανός από πατέρα 2. αποκληρυγμένος από τον πατέρα του 3. αγνώστου πατρός
προπάτωρ	πρόγονος
ὁμοπάτωρ (ὁμοπάτριος)	αυτός που έχει τον ίδιο πατέρα με άλλον
φιλοπάτωρ	αυτός που αγαπά τον πατέρα του
πατροφόνος	ο φονιάς του πατέρα του
πατροκτόνος	ο φονιάς του πατέρα του
πατραλοΐας	αυτός που δέρνει, φονεύει τον πατέρα του (πατήρ + ἀλοιάω)
πατρόθεν	από τον πατέρα

Συμπλήρωση Εννοιολογικού Χάρτη

Δημιουργήστε στις φυσαλίδες του παρακάτω δικτυωτού-αραχνοειδούς χάρτη λέξεις, σύμφωνα με τους ορισμούς.

Η Καθηγήτρια
Γαρυφαλλιά Καλαντζή

ΑΣΚΗΣΗ

1. Συμπληρώστε τις παρακάτω στήλες με λέξεις παράγωγες και σύνθετες, που γνωρίζετε και συνδέονται ετυμολογικά με τη λέξη **πατήρ** :

ΠΑΡΑΓΩΓΑ	ΣΥΝΘΕΤΑ
πατρικός	πατρωνυμικός

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΡΗΜΑΤΩΝ

ΡΗΜΑΤΑ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΙ:

A. ΑΠΟ ΟΝΟΜΑΤΑ

B. ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΡΗΜΑΤΑ

Γ. ΑΠΟ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΦΩΝΗΜΑΤΑ

A. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΡΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΟΝΟΜΑΤΑ

Τα ρήματα που παράγονται από ονόματα, ουσιαστικά ή επίθετα, σημαίνουν **είμαι, κάνω, έχω ή προξενώ** αυτό που δηλώνει το όνομα από το οποίο προέρχονται και **έχουν τις εξής καταλήξεις:**

- (ι)άω	τιμ-άω, τιμῶ < τιμή, έρυθρ-ιάω, έρυθριῶ < έρυθρός
-έω	φθον-έω, φθονῶ < φθόνος
-όω	άξι-όω, άξιῶ < άξιος
-εύω	κινδυν-εύω < κίνδυνος
-σσω / -ττω	αίμά-σσω / -ττω (= ματώνω) < αίμα
-ζω	άγορά-ζω < άγορά
-άζω	όνομ-άζω < όνομα
-ίζω	άγν-ίζω < άγνός
-αίνω	ύγι-αίνω < ύγιής
-ύνω	αίσχ-ύνω < αἴσχος
-αίρω	καθ-αίρω < καθαρός
-λω	ποικίλ-λω < ποικίλος

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

A. Να δημιουργήσετε παράγωγα ρήματα από τα παρακάτω ονόματα:

Πρωτότυπο Όνομα	Παραγωγική Κατάληξη	Παράγωγο Ρήμα
τόλμη	-άω	
ανία	-ιάω	
φρόνηση	-έω	
δούλος	-όω	
έδρα	-εύω	
φύλαξη	-σσω, -ττω	
αρμός	-ζω	
δόξα	-άζω	
εγγύς	-ίζω	
πέρας	-αίνω	
αμβλύς	-ύνω	
χαρά	-αίρω	
άγγελος	-λω	

B. Να συμπληρώσετε στο σταυρόλεξο τα ονόματα από τα οποία προέρχονται τα παρακάτω ρήματα:

1. παιδεύω (ουσιαστικό)
2. καθαίρω (επίθετο)
3. τρέμω (ουσιαστικό)
4. αγνίζω (επίθετο)
5. άπτω (επίθετο)
6. φοβίζω (ουσιαστικό)
7. δουλεύω (ουσιαστικό)
8. τιμώ (ουσιαστικό)
9. σκηνέω (ουσιαστικό)

			A						
			K						
			P						
			O						
			Π						
			O						
			Λ						
			I						
			Σ						

Ας δούμε... την κλίση των ρημάτων

ΦΩΝΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΕΓΚΛΙΣΗ ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΧΡΟΝΟΙ

Ενεστώτας

Μέλλοντας

Παρατατικός

Αόριστος

Παρακείμενος

Υπερσυντέλικος

Τα ρήματα, όπως και κάθε κλιτή λέξη, έχουν:

α) **θέμα:** κωλύ-ω (το σταθερό μέρος του ρήματος)

β) **κατάληξη:** κωλύ-ω (το μέρος του ρήματος που μεταβάλλεται κατά την κλίση)

γ) **χαρακτήρα:** κωλύ-ω (το τελευταίο γράμμα του θέματος)

Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΛΙΣΗ ΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

Ανάλογα με τον χαρακτήρα, τα ρήματα τα χωρίζουμε σε:

A) **φωνηεντόληκτα**, με χαρακτήρα φωνήεν ή δίφθογγο

B) **συμφωνόληκτα**, με χαρακτήρα σύμφωνο

Τα συμφωνόληκτα μπορεί να είναι:

α) **ουρανικόληκτα**, με χαρακτήρα ουρανικό σύμφωνο: κ, γ, χ, ττ, σσ

β) **χειλικόληκτα**, με χαρακτήρα χειλικό σύμφωνο: π, β, φ, πτ

γ) **οδοντικόληκτα**, με χαρακτήρα οδοντικό σύμφωνο: τ, δ, θ, ζ

<u>ΡΗΜΑΤΑ</u>			
φωνηεντόληκτα	συμφωνόληκτα		
με χαρακτήρα φωνήεν ή δίφθογγο	με χαρακτήρα σύμφωνο		
λύ-ω	ουρανικόληκτα	χειλικόληκτα	οδοντικόληκτα
	με χαρακτήρα ουρανικό σύμφωνο: κ, γ, χ, ττ, σσ	με χαρακτήρα χειλικό σύμφωνο: π, β, φ, πτ	με χαρακτήρα οδοντικό σύμφωνο: τ, δ, θ, ζ
	πράττ-ω	γράφ-ω	πείθ-ω

ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ

ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ

Σχηματίζουμε τον Παρακείμενο και τον Υπερσυντέλικο των βαρύτονων ρημάτων με:

αναδιπλασιασμό + θέμα + κατάληξη

Οι καταλήξεις τους είναι:

<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>
-κα	-ΚΕΙΝ
-κας	-ΚΕΙΣ
-κε	-ΚΕΙ
-καμεν	-ΚΕΜΕΝ
-κατε	-ΚΕΤΕ
-κασι(ν)	-ΚΕΣΑΝ

αναδιπλασιασμός

Οι συντελικοί χρόνοι, δηλαδή ο παρακείμενος, ο υπερσυντέλικος και ο συντελεσμένος μέλλοντας, έχουν στην αρχή του θέματος **αναδιπλασιασμό** σε όλες τις εγκλίσεις και στους ονοματικούς τύπους (απαρέμφατο, μετοχή).

Είδη ομαλού αναδιπλασιασμού

	Το ρήμα αρχίζει από:	είδος αναδιπλασιασμού
Α.	1. απλό σύμφωνο (εκτός του ρ-) 2. δύο σύμφωνα , από τα οποία: το πρώτο είναι άφωνο (κ, γ, χ, π, β, φ, τ, δ, θ) και το δεύτερο υγρό ή ένρινο (μ, ν, λ, ρ)	επανάληψη του αρχικού συμφώνου + ε λύω → λέλυκα γράφω → γέγραφα
Β.	1. διπλό σύμφωνο (ζ, ξ, ψ) 2. ρ- 3. δύο σύμφωνα , χωρίς να είναι το πρώτο άφωνο και το δεύτερο υγρό ή ένρινο 4. τρία σύμφωνα	συλλαβική αύξηση (βλ. Ενότητα 7) ψεύδω → ἔψευκα ῥάπτω → ἔρραφα (Προσοχή στον διπλασιασμό του ρ!) κτείνω → ἔκτονα στρατεύω → ἔστράτευκα
Γ.	φωνήεν ή δίφθογγο	χρονική αύξηση (βλ. Ενότητα 7) ἐλπίζω → ἤλπικα ἀθροίζω → ἤθροικα

 Παρατηρήσεις

1. Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται στον αναδιπλασιασμό που παίρνουν τα ρήματα που **αρχίζουν από δασέα σύμφωνα (χ, φ, θ)**, τα οποία **τρέπονται στα αντίστοιχα ψιλά (κ, π, τ)**:

χ→κ	χορεύω	→	κε-χόρευκα
φ→π	φυλάττω	→	πε-φύλαχα
θ→τ	θύω	→	τέ-θυκα

2. Στα σύνθετα ή παρασύνθετα ρήματα με **α' συνθετικό πρόθεση** ο αναδιπλασιασμός μπαίνει **μετά** την πρόθεση, π.χ.
ἀπο-γράφω → ἀπο-γέ-γραφα.

Φωνηεντόληκτα

ΚΛΙΣΗ ΡΗΜΑΤΩΝ

Να συμπληρωθούν όλα τα ρήματα

<u>λύω</u>		<u>κωλύω</u>	
<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>	<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>
Λέ-λυ-κα	έ-λε-λύ-κειν	κε-κώλυ-κα	έ-κε-κωλύ-κειν
λέ-λυ -κας	έ-λε-λύ-κεις		
Λέ-λυ-κε	έ-λε-λύ-κει		
λε-λύ-καμεν	έ-λε-λύ-κεμεν		
λε -λύ-κατε	έ-λε-λύ-κετε		
λε-λύ-κασιν	έ-λε-λύ-κεσαν		

<u>παιδεύω</u>		<u>κελεύω</u>	
<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>	<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>
πτε-παίδευ-κα	έ-πτε-παιδεύ-κειν	κε-κέλευ-κα	έ-κε-κελεύ -κειν
		κε-κέλευ-κας	έ-κε-κελεύ -κεις
		κε-κέλευ-κε	έ-κε-κελεύ -κει
		κε-κελεύ-καμεν	έ-κε-κελεύ -κεμεν
		κε-κελεύ-κατε	έ-κε-κελεύ -κετε
		κε-κελεύ-κασιν	έ-κε-κελεύ -κεσαν

<u>στρατεύω</u>		<u>ιδρύω</u>	
<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>	<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>
έ-στράτευ-κα	έ -στρατεύ-κειν	ϊδρυ-κα	ιδρύ-κειν
		ϊδρυ-κας	ιδρύ-κεις
		ϊδρυ-κε	ιδρύ-κει
		ιδρύ-καμεν	ιδρύ-κεμεν
		ιδρύ-κατε	ιδρύ-κετε
		ιδρύ-κασιν	ιδρύ-κεσαν

ουρανικόληκτα

Στα ουρανικόληκτα ο Παρακείμενος και ο Υπερσυντέλικος εμφανίζουν **Χ**

ΚΛΙΣΗ ΡΗΜΑΤΩΝ

Να συμπληρωθούν όλα τα ρήματα

<u>τάττω</u>		<u>διώκω</u>	
<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>	<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>
τέ-τα-χα	έ-τε-τά-χειν	δε-δίω-χα	έ-δε-διώ-χειν
		δε-δίω-χας	έ-δε-διώ-χεις
		δε-δίω-χε	έ-δε-διώ-χει
		δε-διώ-χαμεν	έ-δε-διώ-χεμεν
		δε-διώ-χατε	έ-δε-διώ-χετε
		δε-διώ-χασιν	έ-δε-διώ-χেসαν

<u>ταράττω</u>		<u>πράττω</u>	
<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>	<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>
τε-τάρα-χα	έ-τε-ταρά-χειν	πέ-πρα-χα	έ-πε-πρά-χειν
τε-τάρα-χας	έ-τε-ταρά-χεις		
τε-τάρα-χε	έ-τε-ταρά-χει		
τε-ταρά-χαμεν	έ-τε-ταρά-χεμεν		
τε-ταρά-χατε	έ-τε-ταρά-χετε		
τε-ταρά-χασιν	έ-τε-ταρά-χესαν		

<u>φυλάττω</u>		<u>κηρύττω</u>	
<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>	<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>
πε-φύλα-χα	έ-πε-φυλά-χειν	κε-κήρυ-χα	έ-κε-κηρύ-χειν
		κε-κήρυ-χας	έ-κε-κηρύ-χεις
		κε-κήρυ-χε	έ-κε-κηρύ-χει
		κε-κηρύ-χαμεν	έ-κε-κηρύ-χεμεν
		κε-κηρύ-χατε	έ-κε-κηρύ-χετε
		κε-κηρύ-χασιν	έ-κε-κηρύ-χესαν

Χειλικόληκτα

Στα χειλικόληκτα ο Παρακείμενος και ο Υπερσυντέλικος εμφανίζουν **φ**

ΚΛΙΣΗ ΡΗΜΑΤΩΝ

Να συμπληρωθούν όλα τα ρήματα

<u>κόπτω</u>		<u>γράφω</u>	
<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>	<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>
κέ-κο-φα	έ-κε-κό-φειν	γέ-γρα-φα	έ-γε-γρά-φειν
		γέ-γρα-φας	έ-γε-γρά-φεις
		γέ-γρα-φε	έ-γε-γρά-φει
		γε-γρά-φαμεν	έ-γε-γρά-φεμεν
		γε-γρά-φατε	έ-γε-γρά-φετε
		γε-γρά-φασιν	έ-γε-γρά-φεσαν

<u>βλάπτω</u>		<u>καλύπτω</u>	
<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>	<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>
βέ-βλα-φα	έ-βε-βλά-φειν	κε-κάλυ-φα	έ-κε-καλύ-φειν
βέ-βλα-φας	έ-βε-βλά-φεις		
βέ-βλα-φε	έ-βε-βλά-φει		
βε-βλά-φαμεν	έ-βε-βλά-φεμεν		
βε-βλά-φατε	έ-βε-βλά-φετε		
βε-βλά-φασιν	έ-βε-βλά-φεσαν		

<u>κρύπτω</u>		<u>ρίπτω</u>	
<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>	<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>
κέ-κρυ-φα	έ-κε-κρύ-φειν	έρ-ρι-φα	έρ-ρί-φειν
		έρ-ρι-φας	έρ-ρί-φεις
		έρ-ρι-φε	έρ-ρί-φει
		έρ-ρί-φαμεν	έρ-ρί-φεμεν
		έρ-ρί-φατε	έρ-ρί-φετε
		έρ-ρί-φασιν	έρ-ρί-φεσαν

οδοντικόληκτα

Στα οδοντικόληκτα ο Παρακείμενος και ο Υπερσυντέλικος εμφανίζουν **Κ**, όπως και στα φωνηεντόληκτα

ΚΛΙΣΗ ΡΗΜΑΤΩΝ

Να συμπληρωθούν όλα τα ρήματα

<u>ψεύδω</u>		<u>πείθω</u>	
<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>	<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>
ἔ-ψευ-κα	έ-ψεύ-κειν	πέ-πει-κα	έ-πε-πεί-κειν
ἔ-ψευ-κας	έ-ψεύ-κεις		
ἔ-ψευ-κε	έ-ψεύ-κει		
έ-ψεύ-καμεν	έ-ψεύ-κεμεν		
έ-ψεύ-κατε	έ-ψεύ-κετε		
έ -ψεύ-κασιν	έ-ψεύ-κесαν		

<u>κομίζω</u>		<u>νομίζω</u>	
<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>	<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>
κε-κόμι-κα	έ-κε-κομί-κειν	νε-νόμι-κα	έ-νε-νομί-κειν
		νε-νόμι-κας	έ-νε-νομί-κεις
		νε-νόμι-κε	έ-νε-νομί-κει
		νε-κομί-καμεν	έ-νε-νομί-κεμεν
		νε-νομί-κατε	έ-νε-νομί-κετε
		νε-νομί-κασιν	έ-νε-νομί-κесαν

<u>γυμνάζω</u>		<u>σκευάζω</u>	
<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>	<u>Παρακείμενος</u>	<u>Υπερσυντέλικος</u>
γε-γύμνα-κα	έ-γε-γυμνά-κειν	έ-σκεύα-κα	έ- σκευά-κειν
		έ-σκεύα-κας	έ- σκευά-κεις
		έ-σκεύα-κε	έ- σκευά-κει
		έ-σκευά-καμεν	έ- σκευά-κεμεν
		έ-σκευά-κατε	έ- σκευά-κετε
		έ-σκευά-κασιν	έ- σκευά-κесαν